

ZOLEXIT SYMPOSIUM DR. JOHAN VAN ROBAYS

Ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag en zijn exit uit het ZOL, gaf patholoog anatoom dr. Johan Van Robays een afscheidsymposium. Op zaterdag 6 juni zat de aula afgeladen vol met familieleden, labomedewerkers, talloze collegae en meerdere sympathisanten waaronder een stevige delegatie Vrolijke Jantjes.

Aan de ingang van het auditorium verwelkomde dokter Van Robays de vrouwen met een triplet zoenen en de mannen met een handdruk. Terwijl hij talrijke geschenken in ontvangst mocht nemen, deelde zijn prinselijke hofdame Anouck met een stralende glimlach afscheidskaartjes uit. De voorzijde van het kaartje toonde de gevierde met een hart voor de pathologie. Op de achterkant prijkte zijn eigen gecomponeerd grafschrift (zie kader).

Medisch directeur dokter Griet Vander Velpen had de eer om het symposium te openen. Ze vertelde dat als dr. Van Robays straks definitief de deur achter zich zal dichttrekken, hij een enorme leemte zal achterlaten. Want hij was een gezicht in het ZOL, gekend door iedereen en geliefd door velen. Niet enkel als patholoog maar ook als het alter-ego van Andreas Vesalius, gewaardeerd scribe in het ZOLarium en sinds kort zelfs als prins carnaval. Daarna sprak ze de wens uit dat hij tijdens zijn permanent verlof (de gefêteerde hoort niet graag het woord pensioen) niet vergeet verder te schrijven in het ZOLarium. Zodat er dus geen gat valt ergens in het midden en op het einde van dit wijd verspreide en graag gelezen blad. Op de receptie achteraf zou dr. Van Robays daarop geantwoord hebben: 'Zolang mijn bijdrage in het concept van het ZOLarium past, wil ik beide rubrieken blijven 'stofferen' want daarmee ontving ik genoeg bubbels, wijn en whisky om nog enkele jaren kleurrijk te blijven fantaseren.'

De tweede spreker was prof. dr. Raf Sciôt van de dienst Pathologische Ontleedkunde KULeuven. Alom bekend om zijn redenaarstalent schetste hij met even verhelderende als grappige microscopische plaatjes de wervelende evolutie die de pathologie meegemaakt heeft sinds dr. Van Robays er in the seventies assistent was. Voor een volle zaal toehoorders toonde hij met woord en beeld aan hoe belangrijk de patholoog anatoom is in het stellen van de uiteindelijke diagnose van kanker. Hij vergeleek ook de veelzijdigheid van dr. Van Robays met die van de Duitse patholoog dr. Rudolf Virchow, de grondlegger van de celleer, die naast de pathologie ook een lange reeks nevenactiviteiten had.

Volgde een intermezzo met het duo Lady Bird. Zowel muzikaal als matrimoniaal vormen zangeres Maria Euwema en pianist Rik Deckers een duo. Op hun repertoire staan bekende jazz klassieken als The Girl From Ipanema en Cry me a river, jazzy nummers van Norah Jones en Katie Melua, maar ook gouden popsongs van Alicia Keys en Elton John. Het was genieten van de prachtige stem van de zangeres en de zwoele jazz akkoorden van de pianist.

Onder de titel 'Johan Van Robays: patholoog, orator, iterator, curator' met als ondertitel 'Omnia mutantur, nihil interit' (alles verandert, niets gaat ten gronde), schetste dokter Peter Van Eyken zijn vroeger diensthoofd als een voorloper, iemand die een stroming of ontwikkeling aankondigt. Zo programmeerde Van Robays een expertsysteem om dermatologische differentiaal diagnosen te stellen en was hij er 20 jaar geleden als de kippen bij als Lernout en Hauspie hun eerste spraakherkenningssoftware op de markt brachten. Verder schetste dokter Van Eyken zijn collega als iemand die zijn volk leerde lezen. Diens eerste schrijfsels dateerden van toen hij in 1990 lid werd van de Jaguar Drivers' Club en meteen hun magazine zes jaar lang volschreef met ludieke

Grafschrift R.I.P.

Hier liggen bevrijd van vlees en ander fraais
in horizontale positie en wind en weder,
de beenderen van Johan Van Robays
bij leven patholoog en lijkontleder.

Zijn snijkunst in 's mensen opperleer
strekte zijn vak tot lof en eer.
Kervend in al wat 't leven bood,
vond hij steeds de oorzaak van de dood.

Zijn arendsoog zag de geheimste dingen
en speurend met zijn neus daarbinnen
woelden zijn vingers in diepe krochten
alwaar zij een zwezerik of bijnier zochten.

Zijn scalpel verzonk soms in het bloed.
Maar humaan en genereus van gemoed
naaide hij onder staalkoud neonlicht
het opperleer weer keurig dicht.

Zo vergleden in onversneden verwondering
uren en dagen van mateloze bewondering
voor Gods Schepping en De Natura Rerum.
De resten spaarde hij in zijn Orgaanmuseum.

Tien engelen tilden hem in Gods Hemelrijk.
Waar hij nu rust in lamelijk lange eeuwen.
Tot kijk!

stukken. Toen het ZOLarium het levenslicht zag, was hij er al van het allereerste nummer bij met bijdragen die gretig gelezen werden tot ver buiten de Limburgse grenzen. Nadien kwamen honderden artikelen in Artsenkrant en in 2014 verscheen zijn eerste roman: Andreas. Als kersvers nieuw diensthoofd kon dokter Van Eyken het toch even niet laten om de zopas gedegradeerde en straks gepensioneerd de levieten te lezen. Maar dat deed hij zo mild en in zo'n omfloerste bewoordingen dat de geviseerde met een stoïcijnse blik niet van plan leek om zijn alsmaar lamentabel non-conformistisch gedrag te wijzigen voor de laatste maanden dat hij er slijten moest. Ten slotte vertelde dokter Van Eyken dat het hem een voorrecht en plezier geweest was om 23 jaar met dr. Van Robays samen te werken: 'It has been a privilege to serve with you.'

Op zijn afscheidssymposium wou dokter Van Robays ook enkele bespiegelingen van zijn kinderen horen. Uit de tien die zijn vrouw An op de wereld had gezet, koos hij Griet en Mattias. Van die twee wist hij dat het iets spiritueels en ludieks zou worden. En dat werd het ook. In hun speech kozen ze voor de dialogvorm en dat was een bijzonder leuke invalshoek. Hun speech begon met een parafrase op het Gebed des Heren, het Pater Noster. 'Onze vader die bijna op pensioen zijt. Uitdijend is uw tijd. Uw rust kome. Uw wil zal opnieuw geschieden in huis. Althans in uw bureel. Geef ons heden een goede receptie. En vergeef ons onze honger.

Gelijk ook gij onze dorst zult vergeven. En leidt ons nog vaak in bekoring. Met een lugubere rareit of nieuw boek. Amen.' Op het einde van hun voordracht brachten Griet en Mattias hulde aan hun moeder waarop spontaan een warm applaus explodeerde.

Als vertegenwoordigster van alle labomedewerkers gaf Josette Vrolix daarna een kort bedankingswoordje. 'Want zonder een klein woordje over onze grote baas kunnen wij hem natuurlijk niet laten vertrekken', begon ze. Nadien schetste zij de dienst Pathologie als zijn tweede thuis waar hij zich behaaglijk nestelde in een gezellig bureel met stereoketen, frigo, diepvries en microgolf en er zelfs soms op zijn pantoffels rondliep.

Perfect op tijdschema kondigde dokter Linde Stessens, die telkens een mooi inleidend woordje had voor elke spreker, daarna het tweede optreden aan van het duo Lady Bird.

Als laatste spreker klom de gefêteerde in het sprekersgestoelte. Omdat het een feestelijk symposium was, en een feest om muziek vraagt, hield dr. Van Robays geen traditionele afscheidsrede waarbij overloze dankbetuigingen door de microfoon galmen, ooghoeken tot een tranendal verwateren en overal deppende zakdoeken verschijnen tot de gepensioneerd tot de heuglijke conclusie komt dat het labo dat hij in 35 jaren uitgebouwd heeft en op punt staat te verlaten, niet in zak en as zal vallen maar een schitterende toekomst tegemoet gaat. Want de

ingrediënten daarvoor zijn reeds geruime tijd aanwezig in de vorm van de onvoorstelbare belezenheid van het nieuwe diensthoofd dr. Peter Van Eyken, de subspecialisaties van dr. Linde Stessens en de dynamische kracht en kennis van de twee jongste collegae, dr. Sabine Fransis en dr. Karen Deraedt door wie het labo al een ISO normering bemachtigd heeft.

Maar nee dus, omdat het een feest was, vertelde dr. Van Robays een muzikaal verhaal. Via korte filmfragmenten gaf hij een selectie van melodieën en instrumenten die de soundtrack van zijn leven hebben gevormd. Van het orgel dat hij zowel in kerken als in de boys band 'The Sixty Six' bespeelde over zijn eigen gemaakt klavecimbel en het accordeon waarmee hij in de kleinkunstgroep '1544' optrad tot zijn bijzondere liefde voor mooie sopranen (zowel de stembanden als de rest van hun anatomie). Als apotheose van zijn muzikaal verhaal en laatste optreden in het ZOL toverde hij de aula om tot een grote concerthal waarin hij het laatste deel van Mahler's tweede symfonie 'Die Auferstehung' (de verrijzenis) liet klinken. Na het adembenemende slot met honderden koorzangers, bazuinen, pauken en trompetten veerden de 160 toehoorders recht en gaven dr. Van Robays een staande ovatie.

Dr. Johan Van Robays
Anatomopatholoog